

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 Hll. Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .		Főszerkesztő: MEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 48. szám.
--	--	--	--

Város-szépítés. *)

III.

Debreczen, augusztus 11.

Ha Debreczen városának kertészete volna, sok szép dolga volna. Előre is bocsánatot kérünk az ugynevezett városi kertésztől, ha ez állításunk praemi sáját sértőnek találja magára nézve és olyképen fogná föl, mintha mi egyáltalában nem akarnánk tudomást szerezni az ő létezéséről. Mibennünk megvan az ilyen irányu akarat, hajlandók vagyunk elismerni, hogy igenis létezik Debreczenben városi kertészet, de mit ér, ha csak tudjuk, azonban *nem látjuk*, hogy van. Mert eddigelé nem volt módjában a közönségnek, hogy tudomást szerezzen róla, abból a szomoruan egyszerű okból, mert a városi kertészet nem adott magáról életjelet, működésének, annak, hogy igazán él, nem látta senkisény nyomát. Pedig a város már évtizedek óta föntartja ezt az intézményt és ha a városi kertészetre fordított költségeknek csak fele annyi látogatja volna, a város-szépítés ügye bizonyára nem állana ott, ahol most áll, a kezdetnek is a legkezdetén.

Mert ha igazán volna városi kertészetünk és nemcsak papiroson, az éves költségelirányzatok és zárószámadások rovataiban szerepelne, akkor nem

vo'nánk ma, a városi kertészet létesítése óta eltelt évtizedek után is ott, hogy csak akácfáink vannak és mihelyt másféle fára van szükegünk, rögtön idegenbe kell szaladnunk és drága pénzt fizetnünk érte. A főváros, de a vidéki nagyobb városok közül is jónéhány, mint Szeged, Pozsony, Temesvár stb. — fa-iskolákat nevel a maga városi kertészetében, ami azzal a nagy haszonnal jár, hogy olcsón tudja eszközölni az utcáinak, tereinek fásítását és parkirozását.

De nemcsak abban az irányban nem történt nálunk gondoskodás, hogy ha majd a csatorna és vízvezeték elkészültével — mert ez az alapja mindennek, ami város-fejlesztés és város-szépítés — teljes erővel hozzá lehet fogni a kisebb-nagyobb belső sétányok, parkok és egyéb fásítások tervének megvalósításához, legyen elégséges anyag rendelkezésére a városnak, — hanem a kész, istenadta nagy parkunk, a Nagyerdő is minden képeletet felülmúlóan siralmas állapotban van. A Nagyerdő közelsége révén Debrecennek olyan szerencsés a helyzete, mint talán az egyetlen Koosvári kivételével, egy sem az összes magyarországi városok között. Mi ezt az egyetlen kincsünket sem becsültük meg, aminek következménye, hogy a Nagyerdő mindennek nevezhető, csak üdülő-

helynek nem. Pedig abból a sok pénzből, amit eddig a Nagyerdő parkirozására fordítottunk, sokat és szépet lehetett volna produkálni.

Aránylag csekély költséggel, csekély mérvű modern kertészeti ismeretekkel és gyakorlattal valóságos paradicsommá lehet átvárázsolni a nagyerdei parkot. Más városok egészen pusztta területeken egészen új parkirozással modern sétakertet tudnak létesíteni néhány év alatt és mi a kész parkunkat nem tudjuk fejleszteni. Sajnos, a magyar emberek a természetéből az, ami a fásításnak, a sétakerteknek az ellensége, csökönyös állhatatossággal megmaradt bennünk. Nem tagadható: történik ugyan hosszú időközökint egy-egy lépés egyes helyeknek a parkirozása dolgában és kétségtelen az is, hogy a vízvezeték kiépítéséig nagy nehézségekbe ütközik, hogy ott valami szépet produkáljunk, de most már elérkezettnek látjuk az időt arra nézve, hogy a város készíttesse el a *Nagyerdei park fejlesztési tervét*.

Ebben a fejlesztési tervben gondoskodni kell a nagy tömegek mozgására, térzenék, felvonulások rendezésére alkalmas térségekről. Az új park területén megfelelő modern vendéglőt kell építeni. Itt volna a helye a kiállítási csarnoknak, amelynek hiányát az idén is rövid idő alatt kétszer is nagyon meg-

A tolvajnö.

Irta: Pierre Villetard.

Katonai szolgálatom után körutat tettem Európában, nem annyira a saját vágyaimnak megfelelően, mint inkább az apám akaratából, ki minden áron azon volt, hogy tapasztalatokat gyűjtsek s gazdagon meg rakodva velök kezdjem az életet.

Nekem meg van a magam módom, melyen a természetet szeretem. Skociából egy szép angol leány emlékét hoztam magammal, ki bámulatos étvágygyal volt megáldva. Barcelonában egy darázs szemű gitana töltött el Spanyolország borsos ízével.

A következő ősszel átugrottam a Szt. Gothardon s hirtelen Olaszország kék ége, csillogó tavai és kábitó illatai közt termettem. Stresában, ebben a mozgalmas, virágoktól duzzadó nagy faluban állapodtam meg a csajkások delai és mandolinjai közt.

A legelső szállodában szállásoltam be magamat, hol esti hét órakor lementem az étkező terembe. Javában ettem, mikor egy szép fiatal nő foglalt helyet a közös asztalnál velem szemben. . . . Egy nő, mit mondok, egy angyal, bájos szép fejjel,

ambra és rózsaszínű arccal, mi zavarosan a vulkánikus földekre emlékeztetett. Képzelmék hozzá a mozgékony szemeket, a dus fekete haját s aztán valami gyermekes, zavarba hozó titokzatos magaviseletet.

— Leány vagy ferjes nő? Az, ime az örök kérdés! Parisban, a társaságban avagy a boulevardon az ilyen problemák gyorsan meg va nak oldva. De itt! . . . Az en olasz nőmet, mint csakhamar megtudtam — Emiliának hívták. A derekából üde rozsa-bimbók kandikáltak elő. Belőle vagy virágiból áradt az a különös illat, mely elkábitott?

Az oldalán egy barna fiatalember töltögetett neki. Ferje vagy kedvese? Megint egy probléma. . . . Minden további firtatás nélkül feltettem róluk, hogy az előkelő társasághoz tartoznak.

Ebéd végével a pár sétát tett a terráson. Utána mentem. Emilia szivarkára gyújtott a magnoliák alatt. Ez azonban kétségen kívül nagyon komoly játék volt rá nézve. Hirtelen eldobta undorodva s a férfi karjába kapaszkodva bement a csarnokba, mely fényesen ki volt világítva s cigányok játszottak benne.

Kéjjel legeltettem a szememet rajta. Lát-tak önök néha, havas, sáros estéken kóborlót megállani a hentes bolt kirata előtt? Nos olyan tekinteteket vehettem én Emiliára. Milyen bájos volt! A tömkelegben csak itt-ott pillantottam meg junói természetét, csillogó szemeit, amint egy pár fordulatot táncolt a lovagjával s aztán egy más táncosnak engedte át magát.

Ez némivel később arra birt, hogy fé-lénken én is táncra kérjem őt. A férfi felé fordult mosolyogva:

— Mehetek Giovanni?

— Mindenesetre!

Ke ingöztünk tehát s közben beszédbe ereszkedtünk. Emilia olaszosan beszélt a francia nyelvet, erős deli kiejtéssel az r betűtük kemény ropogtatásával. Sehogy sem tudtam vele a társalgást fenntartani. Abban a borzasztó korban voltam még, mikor, hogy tessünk a nőknek, nem félünk vakmerően kitálatni előttök minden előnyünket.

— Oda adnám az egész vagyonomat, jelenttem ki egyebek között Emiliának, egy kis szerelemért!

S gépiesen megütöttem az ujjammal a zsebemet, a hol a tárcám volt. A fiatal nő

Grósz József és Péter butorkereskedők

áruraktárában levő összes fa-, vas-, réz- és kárpitozott **buto-
rok** legolcsóbb árban adatnak el. Piacz-utca 70.

éreztek; a Kossuth-szobor pályatervei számára egy nagy fa-hodályt kellett építenünk, amely inkább egy kolera-barak, mintsem egy művészeti célokat szolgáló pavillon benyomását teszi és mit csinált volna az iparkamara, ha a kereskedelmi tanintézetet nem kapta volna meg az iparművészeti kiállítás céljaira. A nyári Muzsa, ha ugyan lesz valaha nyári színház, sehol sem találma külön helyen hajlékot, mint itt. Szóval: egész seregét kell létesíteni az építendő parkban az olyan intézményeknek, amelyek kivonzzák a Nagyerdőbe a publikumot.

Ez intézményt azonban, amely már létesült a Nagyerdőn, ki kell telepíteni onnan, mihelyt a modern park létesítéséhez hozzá fognak. Fürdőnek a Nagyerdőn ma már nincs helye. Ha gyógyvize volna a városnak, akkor értenék, ha a gyógyfürdőt is künn a Nagyerdőn építené föl, de köztisztasági célokat szolgáló fürdőket benn a városban keresi a község; ilyen fürdő felállítása azonban nem a város feladata. Abban az időben, mikor a város a nagyerdei fürdőt építtette, volt értelme ennek az intézkedésnek, de azóta magánembereknek is van fürdője, bizunk benne, hogy mégsem fog eltelni olyan sok idő a vízvezetékig, amikor majd egész sereg házfürdőt csinálnak s akkor már nemcsak hogy közszükségletet, de egyáltalán semmiféle szükségletet sem fog pótolni a nagyerdei fürdő.

Béke a horvátokkal. Rauch horvát bán egy hét óta harmadszor téteti közzé, hogy az ő bukásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A mai fővárosi lapokban ismét egy ilyen félhivatalos közlemény látott napvilágot. Ez a sok cáfolat a mellett szól, hogy Rauch urnak nincs rendben a szénája. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a kormány Raucht elejtette. A kormány belátta, hogy Horvátországban rendezett állapotokat kell teremteni. Ugyanerre törekszik a horvát-szerb országgyűlés többségét képező koalíció is, amely tudja, hogy a vasúti pragmatika miatt nem érdemes az ország fejlődését megakasztani.

egy oldaltekinetett vetett rám, mely törként ugrott ki szép szeméből.

— Oh, ezek a franciák! mondotta az tán hangos nevetéssel.

Egy órával később a szobámban voltam. Forró halántékokkal, lázas testtel Emiliára gondoltam Hajh, semmi remény!

És ez bosszantott a legjobban, mert fiatal erőtlől duzzadó voltam s az isteni ég-alj befolyása tüzelte az idegeimet. Sok hánykolódás után végre mély álomba merültem. Magam sem tudom, mely időben kezdtem magamhoz térni.

Valahol ütött a toronyóra. Ugy rémlett előttem, mintha valami titokzatos állat régi-osálná az ajtóm zárját, mely végre engedett.

Ha száz évig élnék, még akkor is lát-nám azt a ruganyos fekete alakot, mely hirtelen benyitotta az ajtót, áthaladt a szobámon s halkán a ruhafogas felé tartott, melyen a kabátom lógott.

Felugrottam, megnyomtam a villamos gombot s a kiszökkelő fény elárastotta a szobát. Egy alak fekete trikóban állott előttem. Az arcát bársony lárvá fódte.

Egy gyors rántással letéptem a lárvát s legott elküldöttem magamat meglepetésem-ben. Emilia volt!

Ne keressenek jóindulattal szerelmi históriát. A szegényke egész egyszerűen szál-

A politika őszszel.

Elszánt harc vagy megalkuvás?

Egy ellesett függetlenségi párbeszéd.

Vajjon mi lesz az őszszel? Ez a kérdés lebeg most mindenkinék ajakán, aki csak valamit is foglalkozik politikával, vagy aki nem lapozza át olvasatlanul a napilapok első három oldalát. Miként fordul az ország sorsa? Béke lesz, vagy új harc? Normális állapotok, avagy teljes felfordulás? Engedni fog-e a király vagy pedig az abszolútizmus fegyveréhez nyul? És engedni fog-e a függetlenségi párt, vagy ellenkező esetben a harc tüzes cső aját veti a 67-es könnyen békülő politikuskok házára?

Fővárosi tudósítónknak alkalma volt két függetlenségi politikus beszélgetését végighallgatni. Az egyik a radikális bankosokhoz tartozott s maga is aktív szerepet játszik az ugynevezett Justh-csoport belső életében. A másik azok közül való volt, akiket a 67-es k a fuzióba szeretnének beugratni. Az egyik a radikális *Ju th* feltétlen híve, a másik a könnyen megalkuvó *Apponyi* követője. Körülbelül ez a csévegés fejlődött ki:

— Az őszig csendesen várok, mert addig nem tehetünk semmit. De őszszel megkezdjük a nagy munkát. A függetlenségi pártnak végre is uralomra kell jutnia.

— Könnyű ezt mondani, de mit szól hozzá Bécs, mit szól hozzá a császár és mit szólnak hozzá a vezérek? Én nem vagyok a végletekig menő harc híve és ha némi engedményeket adnak, esetleg rövid ideig tartó provizóriumtól nem id-genkednék.

— Minden pernyi halogatás csak vissza felé visz bennünket. Az őszszel mi leszünk az erősebbek. Bécsnek már nagyon körmére égett a közös költségvetés, a hitelezők már döngözik az ajtókat, a hajóépítésre szánt összegeknek tervbevett határideje lejárt: szóval Bécsnek engednie kell, mert különben a közös költségvetésből egy fillért sem kap meg.

— Vérmes remények. Majd elveszi a mi megkérdezésünk né kül, mint elvette már nem egyszer. Kiirják az új választásokat s rendeznek olyan választásokat, amilyeneket még nem látott Magyarország. Jól informált politikai körökből tudom, hogy a király semmi szín alatt sem nevez ki egy

lodai egér volt. Este, tánc közben némi bizalmaskodást engedtem meg magamnak vele szemben. Visszaélt vele...

Husz éves korban a férfiak kegyetlenek. Nem bocsátnak meg könnyen a nőknek kiábrándulásukat. Megragadtam az Emilia osuklóját és erősen szorítottam.

— Maga, nagyvilági nő! mondtam tetetett nevetéssel... Nem, maga csak tolvaj, egyszerű tolvaj... De tüstént segítségért kiálltok s elfogatom magát cinpostársával együtt! Elcsukatom, el én! kiálltattam.

Emilia nem védekezett többé. Halvány srany haja felbomlott a küzdelemben s félig elfódte az arcát.

— Kegyelem, signor, monda; ereszen el.

Igy könyörögve bájos volt. Szakgatott szavai közt illatos leheletet fújt a homlokomra, mely elkábitott. Ekkor egy más gondolat villant meg bennem.

— Legyen, mondtam, megkegyelmezek magának. De váltságdíjat fog fizetni. Nos szaporán! S az ágyamra tekintetem.

Azt ne, signor, azt ne... Én tiszta fiatal leány vagyok!

— Hazudik! Az a férfi, ki vele van...

— A bátyám, signor... Esküszöm a szent madonnára!

Kossuth minisztériumot. A trónörökösről pedig nem is szólok, mert róla mindnyáan tudjuk, hogy még mindig a régi rendszer embereibe veti minden reményét.

— Akkor megyünk ellenzékbe, de a 67-es elemekkel semmi szín alatt sem fuzionálunk. A régi rendszer letűnt s annak feltámasztására mi nem nyújtunk segédkezet. A függetlenségi párt öngyilkos politikát nem követhet. Vagy megmarad eddigi programja mellett vagy elbukik. De a bukásnak is dícsőségesnek kell lennie.

A függetlenségi párt belső állapotát jól jellemzi ez a beszélgetés. Az egyik részen az elkeseredés szülte harci kedv az uralkodó, a másikon a könnyen megalkuvó lemondás. Minden eshetőség tehát attól függ hogy vajjon az őszszel, mikor a komoly munka s a döntés következik, melyik fél lesz az erősebb.

A színház új butorai.

Cseh vagy magyar! gyártmányok lesznek?

Az ajánlatokat felbontották.

Mint annak idején jelentettük, Debreczen város színházi bizottsága június havában tartott ülésén azt a javaslatot tette a város tanácsának, hogy a színház nézőterén levő ülőhelyeket, valamint a földszinti és emeleti páholyokban lévő ósdi foteleket ujítsa meg.

Mi tagadás benne, az ülőhelyek régen megérték arra, hogy a város a lomtárta tegye azokat. Bár a bizottságban nagy vitát keltett, hogy a földszinti és emeleti páholy székeket a második emeleti páholyokba helyezték, mégis úgy határoztak, hogy azokat is teljesen kaszirozzák s Thonet-rendszerű székekkel cserélik ki. A régi székeket pedig eladják.

A város tanácsa a színházi bizottság javaslata alapján kiírta a pályázatot a színház új ülőhelyeire. A pályázat tegnap járt le s a beadott ajánlatokat felbontották. Aczél Géza főmérnök elnökölt az ajánlatok felbontásánál, mely a mérnöki hivatalban történt meg. Pályáztak a székek szállítására *Killer*

Hangosan zokogott. Lelkemre, egészen ellágyított. Elengedtem tehát nagy sajnálatomra ezt a felséges zsákmányt s másnap reggel tovább utaztam.

Amint tíz óra tájban kocsin Belgrate felé tartottam, egy utkanyarulatnál egy nő ugrott a kocsim elé. Emiliát ismertem fel benne.

— Maga itt! kiáltottam fel. Mélyen elpirult s lehorgasztotta a fejét.

— Bocsásson meg, signor, jól tudtam, hogy ezen a helyen fog elhaladni.

— Nos?

— Signor, nem élhetek többé a bányámmal. Folyton-folyvást ver...

Tíz perccel később Emilia bevallotta nekem, hogy nagyon szépnek tartotta az eljárásomat. Az éj hátralévő része alatt hálat rebegett madonnának és elmélyedéséből egyszerre szerelem fakadt.

Ez volt a meglepő befejezése találkozásunknak. A legfurcsább dologban, hogy két hosszú esztendőn át megtartottam ezt a finom kedvest. Néha-néha ugyan megtizedelte a pénztárcám tartalmát, ezek azonban egyszerű csekélységek voltak. Nem számítottam őket semmibe a kivételes örömek mellett, amelyeket nekem szerzett.

Uj! Uj! Uj! üveg és porcelán üzlet nyílt Glück József cég alatt Debreczen, Piac-u 6 a nagytemplommal szemben. Szigorúan szabott árak

Ede, Varga
receni és
gyárosok.
József 58
Thonet-cé

Ezek
legolósóbt
előtt dönt
bad figy
ményt, h
magyar
cso megje
ket hazai
teti el.
jithon is.
Kérdés te
gyarat ért
elnevezés

A m
kat a vá
tartandó
nak meze
lékelt m
csinosak.

A s
hullámok
zottai elh
sőkig fo
tüntetésel
ciálista
tonaság
ról szóló

Nor
közuti v
hogy a r
gyobb
kezdtek.
munkása
kezdésér

Sto
bladed
estilapok
kottnál
blad is r
zottai el
tatják.
szándéka
nyuló fo
tatja le.

Sto
ismétlőd
szárnyá
vezete é
rében.

irással:
Ka
erre par
Sto
már nag
szerek
zottság
ütközés
ben a
járása n

Sz
szerkes
folyóira
lommel
bilincse
48-as n
munkás

Ede, Varga József, Schwartz Vilmos debreceni és Thonet Testvérek budapesti üzemgyárosok. Killer Ede ajánlata 5590, Varga Józsefé 5900, Schwartz Vilmosé 6086 és a Thonet-cégé 4785 koronát tüntetett fel.

Ezek szerint a Thonet cégé volna a legolcsóbb ajánlat. A városnak azonban, mielőtt döntene az ajánlatok fölött, nem szabad figyelmen kívül hagynia azt a körülményt, hogy a debreceni színház butorai magyar gyárból kerüljenek ki. A Thonet-cég megjegyezte ajánlatában, hogy a széket hazai fa-anyagból, saját gyárában készített el. Mint tudva van, ennek a cégnek itthon is, de Csehországban is van gyára. Kérdés tehát: az itthoni, vagy a csehországi gyárat érti-e a Thonet-cég a „saját gyár” elnevezés alatt.

A mérnöki hivatal áttette az ajánlatokat a városi tanácshoz, mely legközelebb tartandó ülésén dönt a színház új butorainak megrendelése fölött. Az ajánlatához mellékelt minták hajlított fából valók és igen csinosak.

A stockholmi sztrájk.

Röpirat a katonákhoz.

A stockholmi sztrájk mind nagyobb hullámokat ver. A közúti vasut alkalmazottai elhatározták, hogy a sztrájkot a végéig folytatják. Tegnap újból szociálista tüntetések voltak a kaszárnyákban. A szociálista ifjuság röpiratokat oszt szét a katonaság között. A nagy sztrájk eseményeiről szóló távirati jelentések a következők:

Norrköping, augusztus 10. Az itteni közúti vasúti alkalmazottak elhatározták, hogy a munkát nem hagyják abba. Két nagyobb kötőgyárban a munkát újból megkezdtek. A Boxhelm-féle vasművek 3-400 munkása szintén jelentkezett a munka megkezdésére.

Stockholm, augusztus 19. Az „Affonbladed” és „Nya Dagligt Allehanda” című estilapok tegnap megjelentek, csak a szokottnál kisebb alakban. A Stockholmi Degblad is megjelent. A közúti vasut alkalmazottai elhatározták, hogy a sztrájkot folytatják. A közúti vasutársaságnak az a szándéka, hogy Södermain városrészben irányuló forgalmat hivatalnokokkal bonyolítja le. A tözsde nyugodt.

Stockholm, augusztus 10. Tegnap megismétlődtek a szociálista tüntetések a kaszárnyákban. A szociálisták ifjusági szervezete élénk agitációt fejt ki a katonák körében. Röpiratokat osztogatnak ily fölirással:

Katonák, ne löjjetek testvéreitekre, ha erre parancsot kaptok.

Stockholmban az élelmiszerek hiánya már nagyon érezhetővé válik s az élelmiszerek drágasága nőttön-nő. A sztrájk-bizottság mindent megtesz, hogy véres összeütközéseket elkerüljön és ebben a tekintetben a rendőrség tapintatos és higgadt eljárása nagy mértékben támogatja.

Irodalom.

Szocializmus. A Kunfi Zsigmond szerkesztésében megjelenő szociáldemokrata folyóirat legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: Kunfi Zsigmond: A falu bilincsei. Pogány József: Marx, Engels és a 48-as magyar forradalom. Szemes Jenő: A munkásbiztosító pénztár deficitje. L. B. Bou-

din: Érték és értékföllet. Bolgár Elek: A gabonamonopólium mint szociálista követelmény. Hahn Dezső: Blériot és Zeppelin. Parvus: A bér munkás sorsa. Szamle: Politika (Kunfi). Közga-daság (Ipolyi). Szakszervezeti mozgalom (Jászai). Szociálpolitika (Rónai Z) Természettudomány (dr. Madzsar J.) A szocializmus előfizetési ára negyedévre 1 korona 50 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, VII. Nyár-utca 1.

Debreceni vendéglősök a miniszterelnökhöz.

Ki mérhet kicsinyben bort?

A debreceni vendéglősök, szállodások és kávézók Hauer Bertalanak, a Royal tulajdonosának kezdeményezésére ma feliratot intéztek Wekerle Sándorhoz, mint pénzügyminiszterhez, amelyben arra kéri a miniszterelnököt, hogy szüntesse, illetve változtassa meg a bor örénynek azt a szakaszát, amely úgy intézkedik, hogy szállótulajdonosok is árulhatnak kicsinyben, palackokban bort.

Az erre vonatkozó feliratnak szövegéből közöljük a következőket:

Az 1889. XXV. t.-c. végrehajtására vonatkozó utasítás 4. §-a megadja a bormagytermelőknél azt a jogot, hogy saját termésű boraikat kismértékben és lezárt palackokban elárulhassák, de egy betűvel sem emlékszik meg arról, hogy a bortermelő a saját termésű boraikat a természetes színhelyéről elszállítva, attól távol fekvő városban árulhassa, minek természetes folyamánya az, hogy a bortermelők a rendeletnek ezen hézagos intézkedését a maguk javára magyarázzák s ezáltal ránk, vendéglősökre mérhetetlen kár hárulik.

De föltéve, hogy az 1889. XXV. t.-c. végrehajtására vonatkozó utasítás 4. §-a világosan megadná a bortermelőknél azon jogot, hogy boraikat nem csupán a természetes színhelyén, de bárhol másutt is kismértékben és zárt palackokban árulhassák, miképp véli a pénzügyi hatóság annak ellenőrzését? vajjon a bortermelő a saját termésű boraikat fogják-e áruba bocsátani, hiszen ők ugyan a bor szüretelése, bepincézése, lefejtése, mint annak termelése helyéről való elszállításánál nem őriztetnek kellően ellen és így nagyon könnyen megeshetik, hogy tetszés szerinti mennyiségben bort vásárolván össze, azt saját termésű boraik gyanánt árulhatják.

Ily körülmények mellett a bortermelő azon előnyös helyzetbe jut, hogy előre tudomást szerezve egy éven át eladható bormennyiségéről, abban az esetben, ha ezt saját termése nem fedezi, máshonnan szerzi be és tulajdon termésként adja el.

Mindezeknél fogva mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a minden tekintetben ostomolt, valóban elárult iparágunkat védelmébe fogadva, azon elvnel fogva, hogy Debreczenben nem italmérési jog szaporításának, de jogelvonásoknak van helye, miért is kérjük, hogy rendeleti uton kimondani méltóztassék, hogy minden bortermelő, ha saját termésű borát zárt palackokban áruba bocsátani kívánja, köteles:

Az évenként saját szőlőjében termelt bor mennyiségét a leszüretelés után azonnal a pénzügyőri közegek által számba vétetni. 2. Minden pincéjéből elszállított bor csak a pénzügyőrség ellenőrzése mellett szállíthatja el s a pénzügyőri közeg köteles azt a bornyilvántartási jegyzékbe bevezetni s a még készletben maradt bormennyiséget előjegyezni. 3. A termelő borát csak zárt palackokban és hitelesített üvegekben árulhassa és pedig kizárólag csak a természetes színhelyén. 4. Rovassék meg a bortermelő az italmérési illeték azon összegével, mely arányban áll az általa eladott bormennyiséggel. 5. Vettessék ki a bortermelőre az eladott bormennyiség után megfelelő III. oszt. kereseti adó. Végül az akként kirótt kereseti adó után esedékes általános jövedelmi pótdó után városi pótdó fizetésére is köteleztessék.

Ha Nagyméltóságod ezen tiszteletteljes kérelmünket tárgyalás alapjául elfogadhatónak vélné, úgy ezzel a következő célok is elérnének: a) Tekintélyes mennyiségű adótöbblet folya be az állam pénztárába. b) A bortermelő a fenti korlátozó és ellenőrző intézkedések mellett nem nagyon bírná a versenyt a nagy adókkal s mindennemű közterhekkel túlságosan megrótt korcsmárosokkal is felvenni. c) A bortermelő arra utatná, hogy kizárólag bortermeléssel foglalkozzék s így megszűnének legnagyobb vevőjének, a korcsmárosnak versenytársává válni.

A feledékeny városi tanács.

Egy okmányhamisító tanító nyugdíja.

Kulturkép Szegedről.

Mintha csak Abderából érkeznek az alábbi tudósítás, pedig Szegedről érkeznek. És oly sok mulatságos dolog van, hogy elegendő egy országot földeríteni. A tudósítás ez:

Még 1898-ban történt, hogy Vastag József nyugalmazott városi tanítót azon kapták, hogy hamis nyugtákkal szedett ki pénzt a város kasszájából. Az öreg tanító anyósa ugyanis nyugdíjat élvezett a várostól. Mivel beteg, törődött öreg asszony volt, a nyugdíjért minden hónap elsőjén Vastag jelentkezett. A szabályszerűen kiállított nyugtárokra pontosan megkapta mindig a pénzt. Egy elsőjén ismét fölvitte az öregasszony nyugtáját a polgármesteri hivatalba kiutalványozás végett. Néhai Pálffy Ferenc, az öreg podeszta, aki személyesen ismerte az asszonyt, érdeklődve kérdezte a tanítótól:

— Hogy van az öreg néni? — Köszönöm a nagyságos ur kérdését, — válaszolta könyes szemekkel Vastag — már hat és fél éve meghalt, az isten nyugosztalja.

— Meghalt? — Meg az. — És maga hat és fél éven keresztül folyton kiszedte a nyugdíját?

A ravasz látta, hogy leleplezte magát és röstelkedve vallotta be, hogy bizony hétédfél esztendeig károsította a várost. Természetesen az öregasszony nyugdíját nem folyósították, sőt Vastag József tanítói nyugdíját is beszüntették, ellene pedig okirathamisítás és csalás miatt megindították a büntető eljárást. A törvényszék el is ítélte a szélhámos tanítót három havi fogságra.

Dacára a jogerős bírói ítéletnek, a tanács a tanító ellen elfeledte a fegyelmi eljárást megindítani, ami most derült ki a hétfői tanácsülésen. Bárkányi Zoltán osztályjegyző referálta az ügyet s kijelentette, hogy Vastag ellen már nem is lehet fegyelmit indítani, mert az arra kitézett hat évi határidő régen letelt. Tehát, ha Vastag József jelentkezik a nyugdíjért, nemcsak a mostani, hanem az esztendő óta visszatartott összeget is ki kell utalni.

Már most mit tegyünk? — kérdezték a tanácsnokok tanácsalanel.

— Itt nem lehet mást tenni, mint fizetni — felelte Bárkányi.

— Ne fizessünk. Csalónak nem jár nyugdíj — kiáltott közbe Balogh szenátor.

— De nem úgy van az, — replikázott Bárkányi — mert fegyelmi uton kellett volna megfosztani nyugdíjától.

Hosszas vita után végre abban nyugodtak meg a tanácsosok, hogy hátha meghalt már Vastag, aki közben Sátoralja helyre költözött s azóta nem követelte a nyugdíját, amely törvényesen jár neki. De hátha nem halt meg és hátha követelni fogja a tekintélyes summát? Erre az eshetőségre nem határoztak a fűrdőről visszatérő s fűrdőre készülő tanácsosok. Valamint azt is elfelejtették, hogy valakit talán mulasztás terhel, amiért elfelejtődött a tanító elleni fegyelmi vizsgálat megindítása s hogy az a valaki megérdemelné, hogy most már fegyelmi ellene induljon meg.

Óriási bankrablás Fiumében.

Agyonlőtték a vezérigazgatót.

Véres harc a rablógyilkosokkal.

A legborzalmasabb rémregényt is felmulja az a párját ritkító vakmerő rablógyilkosság, amely ma délelőtt történt Fiumében, illetve annak egyik legnagyobb pénzintézetében, a *Fiumei Népbankban*. Három orosz csavargó, akik magukat politikai menekülteknek mondták, berontottak a város legforgalmasabb helyén álló Fiumei Népbankba.

Az ajtókat beszögezték, majd revolvert rántottak elő és a bank szolgájától pénzt követeltek, aki teljesítette is követelésüket. Ezután a rablók az igazgatószobába mentek, ahol *Milosevics* József vezérigazgató dolgozott. A rablók pénzt követeltek, de az igazgató válaszá helyett a rendőrségre telefonált. Alig, hogy kezébe vette a kagylót, lövés dördült el és az igazgató halálosan találva esett össze.

A rablók ezután nekiláttak a fosztogatásnak. A házipénztárt kirabolták és azután az ablakon át menekültek az utcára. Itt azonban a lövés zajára már százakra merő tömeg gyűlt össze. Egy rendőr vezetésével üldözőbe vették a menekülő három rablót és rettenetes, izgalmas hajszát következett. A zegzugos utcákon futó rablók sortűzet adtak az üldözőkre, akikre vagy *negyvenszer* rálőttek.

Valóságos harci lármában volt egész Fiume. Kisebb üzletek, kirakatok pusztultak el a nagy lövöldözés következtében. Végre is zsák-utcába kerültek a rablógyilkosok és nagy nehezen sikerült közülük egyet: *Kisinevszky* Salamont elfogni, a másik kettő elmenekült. A rémes rablógyilkosságnak *Milosevics* vezérigazgató az áldozata, aki ma délután a kórházban meghalt, Fiumében még most is a legnagyobb rettegésben vannak az emberek. Az utcákon rendőrök cirkálnak és alig tudják megnyugtítani a közönséget.

Egyébről sem beszélnek mostan az emberek Fiumében, mint erről a vakmerő rablógyilkosságról, amelyhez hasonlóra alig emlékeznek. Az újpesti bankrablás valósággal ertörpül e mellett, amelynek részleteiről az alábbiakban számol be tudósítónk:

A bankrablás.

Fiuméből táviratozzák: Ma délelőtt kilenc óra néhány perckor három félelmetes megjelenésű orosz csavargó betört a Fiumei Népbankba azzal a szándékkal, hogy ott raboljanak. A betörők *Milosevics* József vezérigazgatót, aki a rendőrségre telefonált, *agyonlőtték*.

A beszögezett ajtó.

A Piarra Dante második számú házában, az Európa-szálló épületében, Fiume

egyik legforgalmasabb helyén van a Fiumei Népbank. A bankba az utcáról át, lehet bejutni és a kora délelőtti időt használták ki a bankrablók. Közvetlenül az intézet nyitása után három félelmetes külsejű, orosznak látszó ember revolverekkel felszerelve belépett a bank ajtaján. Az első teendőjük az volt, hogy az egyik rablót, *Kisenevszky* Salamonnal felállott egy székre és vastag ékekkel az ajtót beszögezte. Csodálatos a rablók vakmerősége, mellyel megtették intézkedéseket, hogy meg ne lehessenek őket.

„Mussz Geld“!

Az első szobában a hivatalos *Kremencsics* György tartózkodott, egy táskával a hóna alatt a postára készült. A rablók előrántották revolvereiket és az egyik oroszos németességgel rákiáltott:

— *Mussz Geld!*

A szolga a rémülettel megdermedve tehetetlenül állott és szó nélkül átadta a rablóknak a tárcát, akik annak tartalmát, négyezer koronát magukhoz vették. A szolgát ezután odakötötték az ajtóhoz.

Lövik az igazgatót.

A három rabló erre átalment az igazgatószobába. *Milosevics* József, a bank vezérigazgatója íróasztala mellett dolgozott, amikor a három marcóna alak, revolverekkel a kezeikben elébe lépett. Az igazgatónak szintén azt kiáltották oda:

Mussz Geld!

Milosevics azonban nem vesztette el lélekjelenetét, hanem a telefonhoz rohant, hogy a rendőrséget felhívja. Alig vette azonban kezében a kagylót, egy hatalmas lövés dördült el és az igazgató véres fejjel, halálosan találva esett össze.

A rablás.

A véres tett után a rablók nekiláttak a fosztogatásnak. A *Wertheim-szekerényt* nem tudták kinyitni, hát neki estek a kézi pénzárnak. Értékpapírokat, bankjegyeket, érepenzt egy nagy zsákban hordták össze és amikor már mindent összeszedtek, ami értékes holmi a bankban található volt, az ablakokat betörték és azon át menekültek az utcára.

Hajszát és sortűz az utcán.

Százakra menő tömeg állott már ekkor az utcán, akik a lövés zajára mind a bank elé sereglettek. Amikor a három rablót kiugrott az ablakon, *Ratkovics* János rendőr kivont karddal megadta a jelszót a tömegnek.

— *Ezek raboltak vagy gyilkoltak!*

Utána, fogjuk el! Az egész utca megmozdult és egy rettenetes hajszát következett a rablógyilkosok után. Utcából utcába menekültek a rablók, az üldözők pedig, akik később több százra szaporodtak, mindenütt a nyomukban voltak.

A rablók, hogy az üldözést megnehezítsék, futás közben meg-megállottak és sortűzet adtak az üldözőkre. Ez azonban inem jesszette meg a tömeget és elkeseredetten hajszolták a rablókat, akik *negyvenszer lőttek vissza a nyomukban levő polgárságra*. Valóságos harcátér lett Fiume több utcája. A lövések nagy pusztítást vittek véghez, amerre csak a rablók futottak az üzletek kirakatai, több ház, az ablakok önkre zuzódtak. Asszonyok, gyermekek sikoltozva menekültek és három hajó-munkás a lövések következtében *súlyosan megsebesült*.

Elfognak egy rablót.

Az üldözés ennek dacára folyt tovább. A rablógyilkosokat végre is zsák-utcába kergette a tömeg, ahonnan nem tudtak menekülni és kénytelenek voltak visszafordulni. Véres összecsapás keletkezett ebből. A három rablót újabb sortűzzel fogadta az üldözők. *Ratkovics* rendőrnek vagy ötven emberrel sikerült közrefogni az egyik rablót, aki fegyvert fogott *Ratkovicsra*, mire az kardjával fejére ütött a rablónak, aki nyomban összeesett. Amíg ezt az egy embert kötözték, addig a másik kettő utat nyert és *elmenekült*. Az elfogott rablógyilkost a feldühödött tömeg megakarták lincselni. Tíz rendőr lépett közbe és csak így sikerült nagy nehezen az elfogott vakmerő rablót a rendőrségre vinni.

A rendőrségen kihallgatták az elfogott rablógyilkost, aki bevallotta, hogy *Kisenevszky* Salamonnak hívják, huszonhat éves edesszai születésű. Hogy kik voltak a társai, azt, bármennyire vallatták is, ezideig nem akarta elárulni. A rablógyilkost délután újból kihallgatták és ez alkalommal azt vallotta, hogy Budapestről érkeztek Fiuméba és az uton mindenütt orosz politikai menekülteknek mondták magukat.

A fiumei rendőrség széleskörű intézkedéseket tett az elmenekült két rabló ellen a kizárására. Az abbaiai és az Intria-parti hatóságoknak táviratoztak, hogy legyenek résen, mert valószínű, hogy a két rablót még azon a környéken tartózkodik.

Meghalt a vezérigazgató.

Fiuméből táviratozzák: *Milosevics* József, a bank vezérigazgatója, akit a véres események után a kórházba szállítottak, ma délután két órakor, súlyos sebeibe belehalt. A részvét óriási Fiumében a tragikus véget ért bankigazgató iránt.

A fiumei Népbanknak, amely 1906-ban alakult hatszáz ezer korona alaptőkével, ő volt valósággal a lelke. *Kon-sziliáns*, előzőeken embernek ismerték, akinek nagy családja van. A városban előkelő szerepet játszott. A kirabolt bank előtt egész éjszaka nagy rendőri kirendeltség áll.

A rovincsolás.

A fiumei rendőrség csak késő délután jelent meg a kifosztott bankban, ahol helyszíni szemlét tartottak, majd az intézet tisztviselőinek közreműködésével megkezdték a rovincsolást.

Megállapították, hogy a *Wertheim-szekerényt* nem bírták a rablók feltörni, a kézi pénztárból azonban részint bankjegyekben és érepenzben tizenkét ezer koronát raboltak el.

Az
Két ő

Csa

Nem
keserves
Debrecen
Tény azon
kivéve, eg
el annyi e
éppen Deb
nem mult
gyilkosság
Tegnap ké
szintén ké
Az egyik
másik az
meg a reg

Az ő
a változás
javarésze
pusztítani,
az öngyilk

Sajna
öngyilkoss
gére. Egy
egy viruló
el ma öng

Debr
Winkler
megélhető
désére sz
lesége né

Nem
zastársak
élesedett
is, ugylát
vált férjé

A m
gyon bus
vel. Ugyl
hajására.

Ma
21. szám
gát. A z
tött, nem

Ez s
Winkler
következ
ján sérül
nem törté

A m
a közkö
remény.

Egy
zes Sán
Debrecen
szép ass
volt a fe
nekik se
annyira
ura távo
szobába
magát. M

Ami
mezéről
az ajtó
tót s ré
halva cs
nyakán
A szome
szony p
az öngy

Az életunt anya.

Két öngyilkosság Debreczenben.

Családi viszály miatt a halálba.

Nem tudjuk, a tarthatatlan hőség, a keserves megélhetési viszonyok teremtik-e Debreczenben a gyakori öngyilkosságokat. Tény azonban az, hogy talán Budapestet kivéve, egyetlen vidéki városban sem veti el annyi ember önkézzével az életet, mint éppen Debreczenben. Egy hónapon keresztül nem mult el nap, hogy egy vagy több öngyilkossági esetet ne jegyeztünk volna föl. Tegnap két öngyilkosság történt, ma pedig szintén két ember akart megválni az élettől. Az egyik közülük nyomban meghalt, míg a másik az orvosok jelentése szerint alig éri meg a reggelt.

Az öngyilkossági esetekben csak egy a változás. Amíg eddig az életunt emberek javarésze marólyuggal akarták magukat elpusztítani, addig most az akasztás dominál az öngyilkosságban.

Sajnos, tökéletesen mindegy a gyakori öngyilkosságok mélyen elszomorító jelenségére. Egy jónevű debreceni kereskedő és egy viruló szép debreceni asszony követett el ma öngyilkosságot.

(Elhagyta a felesége.)

Debreczenben, a Busi-utcában lakott Winkler Mór 38 éves bazáros, akinek a megélhetés gondjai mellett nagy elkeseredésére szolgált az a körülmény, hogy felesége néhány héttel ezelőtt elhagyta.

Nem tudták megérteni egymást a házastársak s azért, ugyszólván naponkint kiélesedett közöttük a nézeteltérés. Az asszony is, ugylátszik meguntta ezt a dolgot s megvált férjétől.

A magára hagyott ember azóta nagyon buskomor volt. Nem érintkezett senkivel. Ugylátszik készült sötét tervének végrehajtására.

Ma a déli órákban aztán Busi-utca 21. szám alatti lakásán felakasztotta magát. A zsinog azonban, amit a nyakára kötött, nem bírta meg s leszakadt.

Ez a véletlen körülmény mentette meg Winkler Mór. Ugyanis csak a zuhanás következtében szenvedett az orrán és száján sérüléseket, de más komolyabb baja nem történt.

A mentők beszállították Winkler Mór a kórházba. Felépüléséhez kevés a remény.

(Egy családi viszály vége.)

Egy szerencsétlen fiatal asszony, Pénzes Sándorné követett el öngyilkosságot Debreczenben. A 28 éves, még mindig viruló szép asszony egy jómódu gazdálkodónak volt a felesége. A családi életük azonban nekik sem volt boldog. Az asszony e fölött annyira elkeseredett, hogy tegnap, míg az ura távol volt a gazdaságban, bezárkózott a szobába és egy létra fokára felakasztotta magát. Nyomban meghalt.

Amikor a férj két kis gyermekével a mezből hazajött, megdöbbenve látták, hogy az ajtó be van zárva. A férj betörte az ajtót s rémes látvány tárult elébe. A létrán halva csüngött a szerencsétlen asszony, a nyakán pedig még mindig ott volt a kötél. A szomszédok azt beszélik, hogy az asszony pillanatnyi elmezavarásban követte el az öngyilkosságot.

HIREK

— **A presbytérium gyűlése.** A debreceni református egyház augusztus hó 14 én, szombaton délután 8 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart, melynek napirendjén többek között a következő fontos ügyek szerepelnek: Néhai B. Nagy János helyére a gazdasági bizottságba, az árvaügyi bizottságba, a parochális bizottságba egy-egy tagnak választása. Esperes levele az egyénekenkénti adókövetés megerősítése tárgyában. A felsőbb leányiskola igazgatótanács végzése néhai Szabó Kálmán helyének betöltése tárgyában. A választott bizottság jegyzőkönyve a Balogh Kálmánnal, mint művezetővel és építési ellenőrrel kötendő szerződés tárgyában. Szele György bizottsági elnök jelentése a tanítók részére a Szikszay-Gáll és Margitay kegyes alapítványokból adott ösztöndíjakról. Az országos református lelkészegyesület kérvénye ez évi szeptember 29. és 30-án Debreczenben tartandó közgyűléséhez erkölcsi és anyagi támogatásért. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács végzése a felsőbb leányiskolának párhuzamos osztályokkal bővítése, a felsőbb leányiskola és tanítónképző különválasztása, továbbá Jenny Eliz 1. mondása folytán megüresedett tanítónői állásra Nappendruok Máriaának alkalmazása tárgyában.

— **Képviselőválasztás.** Mezőkövesdről táviratozzák: A *Majthényi* Ádám halálával képviselő nélkül maradt mezőkövesdi választókerületben ma volt a választás. A kerület képviselőjévé egyhangulag *Fekete László* ügyvédet választották meg.

— **Bleriot és Marconi Budapest.** Amikor *Bleriot* szenzációs légi utjáról, Franciaországból Angliába a csatornán át, a világ minden tájára eljutott híre, egy budapesti impresszárió, *Müller Károly* azonnal táviratilag fordult a vakmerő léghajóhoz azzal a kérdéssel, vajjon hajlandó lenne e légi utjáról és aeroplanja szerkezeti összeállításáról Budapestben felolvasást tartani. *Bleriot* képviselője erre rögtön értesítette a budapesti impresszáriót, hogy ajánlatához hozzájárul, azonban a tervezett felolvasást és az aeroplan bemutatását nem korábban, csak ez év telére helyezheti kiállításba. Kétszónos évélváltások után a nagyérdéku felolvasás időpontját ez év november hó 7. napjára vasárnapra állapították meg. *Bleriot* felolvasását a Vigadó nagytermében fogja megtartani. Páris után Budapest az első város, ahol a világhíru léghajós nevezetes légi utazásáról, aeroplanjának szerkezetéről előadást tart. Budapesti tudósítónk táviratozza: *Marconi*, a dróttalan táviratozás feltalálója *Bárczy István* polgármesterhez levelet küldött, amelyben bejelenti, hogy ma szerdán a Berlinből érkező gyorsvonattal Budapestre érkezik.

— **Környei Béla a bécsi operában.** Kevés debreceni színész ért el olyan karriert, mint *Környei Béla* magyar királyi operahaznak ezideig volt tagja. *Környei* Bélát a közelbe a bécsi Operaház szerződtette tagjai sorába. Ez a kiváló énekes nagy szinpadi sikereit tulajdonképpen Debreczenben kezdte meg. Mint *Komjáthy* társulatának tagja a Szulamith, *Absoon* szerepében lépett föl s akkor valóságos ünnepezték a művészt. A „Neues Wiener Tagblatt” írja: A budapesti királyi opera tenoristája, *Környei Béla*, akit csak a mult évben szerződtettek erre a szinpadra s akinek a Hegyek alján című operában rendkívüli sikere volt, többé a budapesti opera szinpadján nem lép föl, mert differenciák támadtak közte és az igazgatóság között. *Környei* tárgyalásokat kezdett *Weingartner Félix*-el, a bécsi opera igazgatójával, de mert a budapesti és bécsi opera közt megállapodás van, hogy szerződészesség

tagot nem szerződtetnek. *Környei* addig, míg szerződése a budapesti operával lejár, a Theater am der Wienben fog fellépni s csak aztán lép a bécsi udvari opera kötelékébe. A szerződést a jövő hét folyamán kötik meg. — A hírről a budapesti Operánál semmit sem tudnak, tehát biztosan igaz.

— **Az amerikai újságíró debreceni utja.** *Georges A Dorsay* amerikai újságíró, akinek utjáról megemlékeztünk, két napig időzött Debreczenben. Tegnap Nyiregyháza rándult át, ahol megvizsgálta, hogy minő okok késztetik az embereket az ország elhagyására. *Dr. Georges A Dorsay* Nyiregyházán *dr. Pröhle Vilmos*, a világhíru nyelv-tudós vendége volt. *Dr. Georges Dorsay* visszatért Debreczenbe. Itt még a Hortobágy megtekintését vette fel programjába.

— **Szávay Gyula a vámügyi tanácsban.** *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter most alakította meg a vámügyi tanácsot, az 1909–1912. évekre. A vámügyi tanács tagjává többek között *Szávay Gyulát*, a debreceni kereskedelmi és iparkamara titkárát is kinevezte a miniszter.

— **Öngyilkos hajóskapitány.** *Liszszabonból* táviratozzák, hogy a „Neapel” nevű német tehergőzös, amikor a lisszaboni kikötőbe be akart futni, zátonyra jutott. A hajót később sikerült ugyan kiszabadítani, de oldalán mégis olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kijavitása hosszabb időt vesz igénybe. A hajó kapitánya az eset miatt való elkeseredésében öngyilkosságot követett el.

— **Öngyilkosság dinamittal.** *Rozsnyóról* táviratozzák: *Benczó András* beszeri lakos gyógyíthatatlan betegséggel került vissza nemrég Amerikából. Gyógyíthatatlan baja annyira elkeserítette, hogy öngyilkos szándékkal *dinamitpatrón*t tett a szájába s a *kanócot meggyújtotta*. Felesége azonban még idejében észrevette szándékát s kiűtötte a dinamitpatrón szájából. A dinamit röpében felrobbant s *letépte az asszony jobb kezét*. Az asszony ájultan összeesett és *Benczó* szobájába rohant, az ajtót magára zárta, egy másik jöltényt vett a szájába, mielőtt még az előbbi robbanás zajára elősiető szomszédok az ajtót betörhették volna, a dinamittöltény felrobbant, *fejét darabokra tépte és egész testét összeroncsolta*. *Benczónét* eszméletlen állapotban vitték a rozsnyói kórházba, hol a halállal vívódik.

— **A magyar-lengyel daltársulat** starja, *Desser Klára*, az *Otthon* udvartartásában ma tartja jutalomestélyét, ez egyszerű mint a társulat bucsuelőadása is. Aki még nem hallotta az őt eredeti lengyel komikus énekeseket, ne mulassa el ma megtekinteni, úgy szórakozni sehol sem lehet, mint az *Otthon* nyári mulatójában. Csupa új műsor!

— **Forgácsok a szinpad deszkáin.** Egy volt debreceni színész: *Bihari Ákos* írja ezeket:

Orpheust adták Debreczenben. A II-ik felvonás fináléjához a rendező egy lovat iratott ki.

A kollékes be is szerezte a lovat egy debreceni talyigásól. — Es e a trükk fényesen bevált, — a lónak nagy sikere volt.

Másnap a talyigás nem birt a lovával. Csökönys volt, makrancoskodott, sehogy sem akart engedelmeskedni. — A talyigás dühbe gurul és hatalmasan elpuffol a lovat:

— A keservét az ides apádnak, de felvitte az isten a dógod, a *mióta színész lett belőled!*

— **Személyi hírek.** *Dr. Tihanyi Béla* belgyógyász, orr-, gége- és fülorvos külföldi tanulmányutjáról haza érkezett és rendelését újból megkezdte. (Piac-utca 73. sz. alatt.)

— **Ötszörös öngyilkos.** Szegedről jelentik: Magda Antal Nagyszéksó-tanyai 61 éves földmives az elmúlt héten négyyszer tett kísérletet, hogy megváltson az élettől. Mind a négyyszer idejében levágták a kötélről, melyre felakasztotta magát. Ma hajnalban négy órakor szután ötödször tett kísérletet s mire a hozzátartozói észrevették, már meghalt.

— **Megvesztegetett bennünket az Arany-Bika Mulató.** Megvesztegetett és pedig olyan valamivel, ami Debreczenben a legritkább: pár kedves, vidám estével. melyet a Mulatóban töltöttünk el a héten. Mennyi bohém szeretettel és bohém szellemmel tette tökéletessé, meghittá, vidámmá és elragadóvá ezt a helyet a Mulató népszerű tulajdonosa, Németh András, akinél zseniálisan soha senki se találta el, hogy mi kell a népnek. És nemcsak eltalálta, de azt is adja, amit mindnyájan várunk, amikor a verejtékes munka után a Mulatóba megyünk. Anélkül, hogy a reklám nagydobját ütne, felkérjük Önöket, hallgassák meg, mondjuk Baumann Károly legújabb móka dalait, vagy csak nézzék meg Blanche Ideal serpentin táncát s aztán velünk együtt konstatálhatják, hogy csupa szellem, csupa finomság, csupa kedvesség az Arany-Bika Mulató augusztusi műsora.

— **A nap halottal.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Biró Klára ref. 4 hónapos, Somogyi Györgyné ref. 79 éves, Horváth Béla ref. 4 hónapos.

— **A „fekete kéz”.** Newyorkból jelentik, hogy az amerikai rendőrség a „fekete-kéz”-nek egy messze szétágazó szervezetét fődözt fel, amelynek a szicíliai Trab-bea városában van az intézősége és Ohióban, Pennsylvaniában, Indiában szétében garázdálkodik. A rendőrség ebben a négy városban sok embert letartóztatott. A letartóztatottak között vannak állítólag Petrosino gyilkosának a cinkosai is. Az amerikai rablósözvetkezetek a szicíliai anyaszövetkezetnek nagymennyiségű pénzt küldött.

— **Elgázolta az egyetlen gyermekét.** Berlinből táviratozzák. Tegnap délelőtt Ebner Henrik tejszállító elgázolta kocsijával egyetlen gyermekét, a ki a ház előtt az utcán játszadozott a porban. Ebner hazafelé tartott a kocsijával és a bakon ülve, egy újság olvasásába volt elmerülve. Az egyik szomszédja, egy szabómester észrevette a veszedelmet s az ablakból rákiáltott a tejszállítóra, hogy állítsa meg a lovait. De a szállító a döcögős kövezeten baktaó lovak zajától nem hallotta a figyelmeztetést és egyenesen a gyermeknek tartott a kocsijával. Ekkor a szabómester, hogy megmentse a gyermeket, kiugrott az ablakon át az utcára, de már késő volt, a kocsit éppen abban a percben gázolta el a gyermek. A rémséges sikoltásra megálltak a lovak és csak akkor vette észre Ebner, hogy milyen szerencsétlenség történt. A gyermeket kétségbeesetten kapta föl a földről; de már akkor halott volt. Az apa fájdalmában majd megőrült és kétszer akart öngyilkos lenni, de megakadályozták.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték ma huzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

30.000 koronát nyert: 69418.
20.000 koronát nyert: 94927.
15.000 koronát nyert: 57000.
1.0000 koronát nyertek: 70402 93378
104721.
5000 koronát nyertek: 59586 76574.
2000 koronát nyertek: 11213 21792
27396 56286.
1000 koronát nyertek: 39971 56814
61062 97920.
500 koronát nyertek: 3982 4294 6514
1636 8139 8221 8504 1256 12251 16552
32438 33322 36220 42568 35411 34583 46736
48354 47020 53095 44272 60218 61252 62769
66527 87564 68976 73119 75255 77608 80584
80035 87465 98074 91244 36460 87172 98818
100011 100850 10788 109902.

— **Az ellopott pénz meséje.** Damkó Imréné hajdusoboszlói lakostól 5 koronát elloptak. A pénz egy zsebkendőbe volt kötve s azzal együtt el. A napokban a hajdusoboszlói állomáson egy Sári Piroska nevű leány akart felszálni a vonatra, akinek a napernyőjéből egy zsebkendő hullott ki, amelybe három korona volt bekötve. A zsebkendőben Damkó Imréné a sajátját ismerte fel. Sári Piroska azt állítja, hogy lelta azt s tagadja, hogy ő tulajdonította volna el az asszonytól a pénzt.

— **Fényképezési készülékek és kellékek** kaphatók legolcsóbb árban Thaisz Arthur papírkerekedésében.

— **Kugler Gerbeud cukorkák** főraktára Kortsek Gézánál.

— **A Roy-l** kávéházban ma és a következő napokon 36 ik Ráczi Laci cigány király teljes fővárosi zenekarával hangversenyez.

— **Egy tisztességes, ügyes takarítónő** fiatal házaspárhoz azonnal felvétetik. Czim a kiadóban.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni hírományos távirati jelentése
Készáru 10 olcsóbb.

	Budapest, 1909. aug. 11.
1909. októberi buza	13.59 13.60
májusi buza	— — — —
1910. áprilisi buza	— — — —
májusi roza	— — — —
1909. októberi roza	9.87 9.88
áprilisi roza	— — — —
1909. októberi zab	7.49 7.50
májusi zab	— — — —
áprilisi zab	— — — —
1910. májusi tengeri	6.95 6.96
— — — — —	— — — —
1909. júliusi tengeri	— — — —
augusztusi tengeri	7.53 7.54

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(90.) Irta: **Vértesi Arnold.**

— Kedves atyám, ebből az a tanúság, hogy a fiatal tigrisnek nem kellett volna szembe támadni, hanem az elefánt háttára ugrani.

Csongrády Gyuri feszült figyelemmel hajolt előre székén; megrendítette a lázas erély, mely a fiúnak szavaiban nyilatkozott.

— Aztán Pali, aztán mit felelt atyád?

— Semmit. Szemöldökeit oly erősen összevonta homlokán, hogy a kető együttevő egy hosszú fekete redős vonalnak látszott. Kelarját fejébe tette s lehozta egész szeméig, jó éjt mondott s aludni ment. Talán aludott is, hiszen mára biztosítva volj, levelemnek zsebében kellett lenni Másnap a postás legényt elvettem. — Tudok mindent elárultál s levelem atyám kezében van. A fizkő az első meglepetésre hűledezett és elsápadt; aztán tagadni akarta Bizonyos vagyok benne, hogy a levél atyám kezébe jutott.

— Miért nem szóltál nekem ekkoráig minderről? — viszonzá Csongrády.

— Miért szóltam volna? — válaszolt a fiu. — Gyuri bácsi visszavonta kezét. Magamnak kellett csekedni. Nem estem kétségbe. Megirtam újra a levelet, melyben kérem az oláh préfet-et, hogy bizonyos hivatalos ügyben szükségünk lévén Fehér Armin háza-sági bizonyítványára, sziveskedjék azt nekünk megküldeni. Az oláh hivatalnok nem tudhatja, hogy tizenhat éves gyermek, a ki ezt a levelet írta.

Csongrády Gyuri folyvást növekedő figyelemmel halgatta.

(Folytatjuk.)

Akkumulátorok

200 különf. nagyság K 1.60 tól
Ár lap ingyen.

A. LUSCHER, Akkumulatórgyár
Dolsden 22/206.

Évi készítés 100.000 dbnál több.

Hol van a fogorvos?

Egyháztér 3. szám alatt

Molnár Testvérek

gramafon és lemezudonságok raktárában, hol mindenkit megnevetet.

Legújabb felvételek:
Göndör Aurél. Atyai tanácsa, Marosa lánya esküvője.
Rózsa S Lajos legújabb magyar nő-

tája: Nem tud senki semmit rólam
Schlezák leg híresebb opera énekes, Környei Béla pesti opera énekes legújabb felvételei. Bauman Károly összes kupléi.

Tessék meggyőződni.

Hirdetmény.

A Baldácsy prof. alapítvány tulajdonát képező s a Szolnok megyei Nagykőrű községben fekvő 1362 kat. hold kiterjedésű földbirtok, melyből körülbelül 800 kat. hold szántóföld, a többi tiszai rét, 1910. szeptember 30-tól 12 évre haszonbérbe adandó. A föltételek és felvilágosítások Dr. Szabó József ügyvéd alapítványi ügyvivőtől (Budapest IX. Lónyai utca 9.) kérhetők s f. évi szeptember hó 15-ig ugyanott adandók be a haszonbérleti ajánlatok is. Az ajánlatok felett az alapítvány igazgatósága tetszése szerint dönt. Az ajánlathoz 3000 korona bánatpénz csatolandó.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségekben a legkitünőbb házi-szer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

Villamosvilágítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását. évi jokban tartását ugy helyben, mint vidéken a legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

C illárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Hatvan-utcán a kuttal szemben az 54. számú ház eladó.

Területe 400 □-öl. Aki megvenni akarja, forduljon levélben hozzám. Lengyel Imre Hajdusoboszlón.

Legbiztosabb szépitőszert a Fáy-féle Arc-Crém

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!
Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szapan 1 korona.

Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszarvu” gyógyszerész.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Győrfi Testvérek
uni divat, kalap, keztyű, kötszer és orvosi műszerek
Piacz-utca 30. szám.
Dréber sörszarnokkal szemben.
Gumi különlegességek.

Eladó

Az Ajtó utca 37 sz. egyszersmind az Eötvös utcára is kiépített több lakású ház olcsó törlesztéses kölcsönrel terhelve, továbbá a díszszegi utcán közel a városhoz 22 kat. föld f lkerített részben szüállóval beültetett föld előnyös fizetési feltételekkel.

Feltételek megtudhatók Dr Farkas Igác ügyvédnél, Hungária palota. Berajart Arany János u. 2. kapun.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát ugy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata
Debreczen, Nagytráfik udvar

Minden irányba éggé Wolfram-lámpák, ivilámpaszemek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön ivilámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 219.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplombazár.

Mosó kelme nydonságok
Zephyr — Batist —
Ottomán vászon — Kreton
— Volle de laine —

„óriási raktára”

Hajdusági bajuszpedrő

Kitüntette a bécsi, párisi és londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági Bajuszpedrő.
Ez a legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és ápolására, mely meg nem avasodó szarmentes növényi balszamos anyagokból készül.

Hatása gyors és hatékony.
Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz küldetik 8 korona 50 fillér bérmentve utávittal.

Védjegy.
Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
„Arany egyszarvu” gyógyszerész
Telefon 496. Telefon 496.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.
Kerékpár javítás, Zománcrozás és Nickelezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémián épületben.

Vigyázz! Kékre festett kirekat. Vigyázz! Előre haladott idény miatt

A raktáron levő összes árak mélyen le-szállított árakban kaphatók u. m.

Gyönyörű himzett batistok fehér és corú	28	kr.-tól
Remek mosható delainok	25	”
Jó mosó Zephirek bluzokra és pongyolákra	17	”
Jó mosó angol Zephirek férfi ingekre és bluzra	24	”
Szintartó Kretonok in ekre és bluzra	20	”
Francia Gyapju Delainok gyönyörű minták	63	”
Angol ruha vásznak gyönyörű minták	47	”
1 vég jó minőségű havas vászon	3.65	”
Gyönyörű fekete és szines ernyők	97	”
Csipke applicatiók betétek czakkok	02	”
120 cm széles gyönyörű nyiri szövetek	38	”
120 cm széles szép Lüsterek minden színben	55	”

Mindenféle bélések árak, diszombok, zsinórok, szabó kellékek, nagyon olcsó árban kaphatók.

Saját készítésű paplanok.
Tömérdek maradék léláron

Férfi női és gyermek ajour és zatent harisnyák. Való angol Princesse fűzők 60 kr.-tól,

Molnár V. J. és Társa fiókja
Czégtulajdonos: Molnár Lukács.
Kossuth és Batihány-n.sarok a színházzal szemben.

Horváth János

gőzfűrészében
100 kg. vágott tölgy tűzifa
80 krért kapható.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi bor-párlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac-gőzfűrésze állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” háziszappana.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a válaszbélyegét csatolni.

Ha valamit venni, vagy eladni akar, tudassa szándékát a „Debreczeni Független Ujság” apró hirdetési rovatába, Nincsen gyorsabb, biztosabb és olcsóbb módja annak, hogy célját elérje, mert apróhirdetését már a megjelenés napján sok ezer ember olvassa.

Levelezés.

Közégl tanító nélkül venné azon leányt, ki nek megfelelő vagyona van, vagy általa jobban jövedelmező álláshoz jutna. Levelet fényképpel „Házias” jelige alatt a kiadóba.

Fiatal ügyvédjelöltet melyik valóban első kelő urholgy tanítaná meg a szerelem mesterségére, ki ebben tejesen anaifabéta. Leveletet „Dr. juris utriusque jeligére” a kiadóba.

Betöltendő.

Közilány, ügyes, azonnali állandó foglalkozást nyer és ugyanott tanuló is felvétetik. Cím a kiadóban.

Adás-vétel.

Zsákok, vízmentes és rostáló ponyvák egy köcsön mint megvételre a legolcsóbban beszerezhetők Fonn József zsáküzletében Petőfi-tér a nagyalomás közepében.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-utca 4. szám.

1 db ötrétű férfi és fiu gallér 12 kr. 1 pár kezelő 15 kr. Sugar Dezsőnél Piacz-utca 19. sz.

Madár kalliták igen jó karban levők jutás nyos ár mellett kaphatók Eötvös 4. sz. a

Egy alig használt trimót megvételre keresek cím a kiadóba.

Jókarban levő ágy és függő lámpa eladó. Cím a kiadóba.

Házilag készített fiam borezet eladó, ágyak is külön kaphatók. Cím a kiadóba.

CZIGARETTÁZOK!

100 db havely nikotin mentes:

Kip hop 08 Riz 14

Tiszt 10 Parafin 14

Delitab 12 Arany 20

Kulibri, különlegesség 16 kr

Előadó HARMATHS szivarkutató

különlegességek soraklárában

Debrecen füvészkert u. 14

Novotny J. cégről beszél most mindenki, ki nál árfelemelés nélkül csekély havi részletre kaphatók jég szekrények, pénzszekrények, gramafonok, gramafonlemezek, fényképező gépek, lát- és távcsövek. mindennemű fegyverek, mindenféle hangszerek. Helyi képviselő Schvarcz Dániel, a város házával szemben. Kérjen árjegyzéket. Deserítő biztosítva.

Szép kredenz márvány platnival levart szalmazsák eladó József kir. herceg u. 22 sz. az emeleten.

Két alig használt fürdő szoba berendezés és egy Meidinger kályha olcsón eladó Piacz 61 Fischer Adolf,

Lakás.

Két utcai szoba külön kijáratral csinosan butorozva minden órán kiadó Jókai-utca 5 sz. a.

Egy utcai külön bejárattal modern berendezésű csinos szoba azonnal kiadó Hatvan u. 5 szám alatt.

Lakás 3 nagy utcai szoba, mellékkeliségekkel, November 1-re kiadó Miklós utca 31.

Különbéle.

Intelligens izr. család 2-3 iskolás fiu gyermek teljes ellátásra elfogadjatik cím a kiadóhivatalban.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat vállal, úgy magán, mint család ügyekbe Krámer József.

A kath. gimnáziumhoz közel lakó izr. család 1-2 fiugyermeket teljes ellátásra elfogad. Cím a kiadóban.

Költözötéseket féderes stráf kocsin eszközöl Debreceni Lajos, Csapó-utca 86.

Meghívás.

A tiszacsegei kölcsönös segélyző egyesület, mint szövetkezet

1909 augusztus hó 29-én délelőtt 10 órakor saját hivatalos helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Zárszámadás előterjesztése és felmentés iránti intézkedés.
3. Két igazgatósági tag kisorsolása és az esetleg kilépett igazgatósági tagok helyett újak választása.
4. A közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadott indítványok tárgyalása.

Tartozik	Mérleg-számla 1908. júli 1-1909 júni 30-ig	Követel
Pénztári maradvány	687.74	1906 7 évi törzsbetét 837 25987.
Kötelezvények értéke 360	77801.-	1907. " " 606 15672.-
Hiteliszv. közp. üzletre	4000.-	1908. " " 874 13320.40
D. E. T. P. folyószámla	7.-	1909. " " 395 2557.40 57536.80
Alapítási költségek	338.25	1906-7. törzsb. haszoneredm. 1267.48
Felszerelési költségek	408.54	1907. " " 413.10
		1908. " " 67.08 1747.61
		Tiszavid. hit. szöv. központ 20350.-
		Átmeneti kamatok 506.48
		Nyereség 3101.64
	83242.58	832 253
Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.
Kezeési költségek	543.69	Késedelmi állérek 261.48
Tisztí fizetések	1200.-	Kamatok és illetékek 4706.08
Lakbér	237.50	Ertékpapir jövedelem 230.-
Leírás az alapítási költségből	169.-	Beiratási díjak 78.-
Leírás a felszerelési költségből	8.73	
Nyereség	3101.64	
	5260.56	5260.56

Tiszacsegen 1909. év június hó 30-án.

Kiss Lajos
könyvelő.

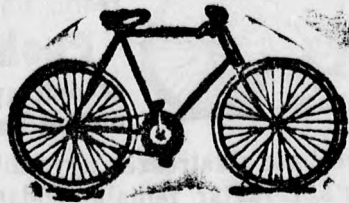
Szabó Gábor
elnök.

Bertalan Gábor
ügyv. igazgató.

Kovács Pál
pénztáros.

Barna Mihály, Bozsó Zsigmond, Kapronczai Mihály, Epstein Albert, Flamm Miksa, Patho Lajos, Bak Gábor, Kovács István igazgatósági tagok.

Felügyelő bizottság: Tikos József, Molnár Albert, Marchhart Károly.

Kerékpározók

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhethet be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközölök. Varrógép, gramaphon és villamosági cikkek raktára és mindezek javítása

B. pártfogást kérve, tisztelettel **Galler Henrik,** exelótt Geller és Németh Debrecen, Hatvan-a. 2.